

بۇلۇ جانە ونى كەمەلدەندىرۇ، مەمەلە كەتتى
ئېرقائىشا كەلەلى ما سەلەلەر تۈرالى قارارى

نیک به ریک تر ھگی، پارتینا نیک حالت ارمیاسنا شارتسز باشیسلیعی
حالق ارمیاسنیک ارمیا قوڑاداعی ندگزی، ارمیانی قوڈر هتنهند مرود دلک
جانی. اسوز جوق، شی جینپیگنیک ارمیانی قوڈر هتنهند مرود یده یاسنیک مه.
مله کدت قور عانسی هن ارمیا قور لیسنداداعی جه ته کشی ورنن مقاب پ ورنـاـ.
تبـ، همه لـهـ کـهـ قـورـ عـانـسـیـ هـنـ اـرمـیـاـ رـهـ فـورـ ماـسـنـ تـدرـهـ گـدـهـ تـوـ دـلـکـ جـهـ تـسـتـكـ.
تـدرـنـ بـدـکـهـ مـهـ دـبـ جـانـهـ کـهـ گـهـ یـتـیـپـ، جـوـ گـوـشـاـ سـوـتـیـالـیـسـتـکـ اـسـکـهـ رـیـ سـتـدـرـ سـایـاـ.
سـاتـنـیـقـ ئـوـزـیـمـ جـوـیـسـنـ وـرـنـاـقـ، هـمـهـ لـهـ کـهـ قـورـ عـانـسـیـ هـنـ اـرمـیـانـیـ وـسـزـاـ.
مانـدـانـدـرـوـ دـیـ جـایـیـ لـمـکـهـ رـلـهـ تـبـ، پـارـتـینـاـ نـیـجـاـ دـاـوـبـرـدـهـ گـیـ اـرمـیـانـیـ قـوـ.
درـهـ تـهـنـدـرـوـ نـسـانـاـسـنـ جـوـزـهـ گـهـ اـسـرـؤـعاـ شـنـایـ کـهـ پـلـدـیـکـ هـتـیـپـ، حـالـقـ
ارـمـیـاسـنـ دـوـنـیـهـ جـوـزـنـدـهـ گـیـ بـرـهـ گـهـ اـرمـیـاـ هـتـیـپـ جـایـیـ قـوـرـبـ شـعـبـ،
حـالـقـ اـرمـیـاسـنـکـ سـیـاسـتـ، مـاقـسـاتـ، قـاسـدـنـ هـاـگـ سـاقـةـ .

(١) حالق ارمیاسنگ هاچ جو عاری باشیلیق و قعی مهن قولیا بشیلیق
و قعنیلک پارتیا ورتالق کومیتنه ناھله دی بولۇتنا تاباندی بولۇ. ورتالق
اسکهري سىنەر کوميتنەتنىڭ ئوراعا جاۋاپتى بولۇ ئۆزىمەن اتقاربى پارتیا.
نىڭ حالق ارمیاسنا شارتىسىز باششىلىغا تاباندی بولۇدىڭ ئۆبرىلى جۈزە.
گە اسو فورماسى. بۇكىل ھلدەگى قارۇلى كوشىرگە اسکەرى سىنەر کوميئە.
تنىڭ ئوراعاسى بىر ئوقاس باششىلىق ھتۆكە جانە قولیا بشیلیق ھتۆگە تا.
باندی بولۇ، اسکەرى سىنەر کوميتنەتنىڭ ئوراعاسى جاۋاپتى بولۇ ئۆزىمە.
نىڭ ئۆزىلىس - مەحانىز من كەھلەندىرىپ، دايەكتەندىرىپ، اسکەرى
سىنەر کوميتنەتنىڭ ئوراعاسى جاۋاپتى بولۇ ئۆزىمەنىڭ ئۆرۈلى تۈزىمەدرەن،
بىلگەلەمەدرەن قاتاڭ تياناقتاندۇر. سياپىسى ئاتارىپ بېن سياپىسى قاعيدانى قاتايدى.
تىپ، پارتیا ورتالق کوميتنەتنىڭ، ورتالق اسکەرى سىنەر کوميتنەتنىڭ بەدەلن
باتىلىقپىن قورعاپ، ئۆكمەت بۇيرقىنىڭ، اسکەرى بۇيرقىنىڭ رىكلىسىز بولۇ.

(3) پارتیانلک حالق ارهايسانا شارتسيز باشسلیعن ارمیا قۇردىلىسىنىڭ ئۇنۇرىلى سالالارمندا، بارلىق بارسىندا دايەكتىلەندىرەو. جاتاڭدا داۋىرەدگى اسکەري سىتەر سترانەتكىيالق باعىتن دايەكتىلەندىرەو، جاۋىنگەر لىك كۈشىشك ئوبىرىلى ولهە منه تاباندى بولۇ، بىرىككەن، بېيتىشلىك پەن سوumas ىبر تۈللاغان اسکەري كۈشىن پايدالا ئۇنىدىڭ كىياسلىق ئۆزىم جۇيىسىن قورىپ، اقاۋىسىز دانىدىرلىپ، جاتاڭدا داۋىرەدگى اسکەري سىتەر سترانەتكىياسى جۇيىسىن ورناتىپ، بىرىككەن سوumas جۇرگىزۇ قولباشلىق جۇيىسى مەن قابىلدۇت قوردىلىسىن كۈشىتىپ، سوumas دايىندىمعى ئۆزىمەن رەتتەنۇ، كەمەل- دەندىرەو، ناققى سووعستىق اسکەري سىتەر جانتىغۇ ئۆزىمەن اقاۋىسىز دانىدە- رىپ، ئۇنمدى تۇرەد جادايدى كەسكىنده، داعدارىستى مەگىگەرەو، سو-

عستی توجه، سو عستا جهگسکه جه تو. سو عس ارقلی قوربليسقا جهند کش.
ملک هن توگه، سو عس ۱۰ شن قوربليس جورگزروگه مقتی و ستاوغا تاباندی
بولپ، نازاردي سو عس جورگزروگه، جاگالق اشودي شابتاند مرؤعا، ارميا
مهن حالق تو عسقان اسکري سته رکوشی قوربليس سایاسانتق ۱۰ توزنم
جو یه سين قور ۹عا، اقاو سز داندرؤعا شو عمر لاندر پ، از انتق ارميانىك
مندهت و ته پ جاتقان بولمده ری مهن زاپاس بولمده ری، قاروی ساقشی
بولمده ری، حالت جاساقتاري قوربليسن ۱۰ توانس جوسپار لاو، ارمياداعی
۱۰ تورلى قزم تکه رله رکوزنمی ورنا لاسترؤون ۱۰ توانس جوسپار لاو، وفیة-
سدر لر دلک کاسیلله نتو ۱۰ توزنمی، اكمىشلک قزم تکه رله رکوزنمی، اسکه ری
مندهت ۱۰ توزنمی سیاقنی رهفور ملا رادی ته ره گدھتسپ، وسز امانداغان جاؤند-
نگه لر لک کوشتی تو نداتو دی قالپتاسنرۇ ۱۰ لگىسن دلگەر بىلەتسپ، وسز امانداغان-
غان اسکه ری سته رکوش جو یه سين قور ۹عا. دالمه - ۱۰ دال، جوغارى ۱۰ نىمىدى،
جان - جاقنی جو یه لنه نگەن، قاتاڭ شەكتىتىن اسکه ری سته ردی با سقارۇ
سایاسانتق ۱۰ توزنمی جو یه سين قور ۹عا، اقاو سز داندرؤ، اسکه ری سته رى كومى-
تەتنىنىك ستراتەھ گيالق با سقارۇ قابىلەتن كوشەيتىپ، جۇ گۈشا اسکه رى سى-
تەندىدى زاگەن جونگە ساڭلۇ قوربليسن كوشەيتىپ، ارميا جو یه سىنىڭ اينتاللم
۱۰ نىمىن جوغارىلاتۇ. ارميا مەن حالقىنىڭ تەرە گىدھىي تو عسسا دامۇ قادامىن
تەز دەتسپ، ۱۰ تۈللاغان مەملەكەت ستراتەگىا جو یه سى مەن قابىلەتن
قور ۹عا. مەملەكەت قورغانىسى علم - تەخنيكا سىندا جاگالق اشۇ جارو -
جاراقيپن جابىدقانۇ قوربليس ۱۰ توزنمىن كەمەلدەندىرۇ. مەملەكەت قورغانى-
سى اتناسىقا كەلتىرى ۱۰ توزنمىن رەفور ماسىن تەرە گىدھەت. جالپى حالقىنى
مەملەكەت قورغانىسى تارىيەس كوشەيتىپ. پارتىا، و كىمەت، ارميا، ساقشى،
حالق تىزە قوسا شەكارانى كوشەيتىپ، قورغانىسى بىكەدەۋ قىزەتى ۱۰ تۇ-
زىلىسىن اقاو سز داندرؤ. قوس قورغاۋ قىزەتى جانه ارميا مەن حالق بىرگە
قور ۹عا مەحانىز من كەمەلدەندىرپ، ارميا مەن و كىمەتىنىڭ، ارميا مەن حالقىنىڭ
بىتىماقىن كە شەتەت.

وں ہکنشی، ”بیر هل، ہکی ئۇزىم“ ئۇزىمی جو یەسنسە تاباندى بولپى جانە كەمەلدەندىرىپ، وتابانىڭ بەيىت بىرلىككە كەلۋىن ملگەرەلەتۈ ”بیر هل، ہکی ئۇزىم“ — پار تىيانىڭ حالقىا باششىلىق ھېپ، وتابانىڭ بەيىت بىرلىككە كەلۋىن جۇزەگە اسىرۇ دادى ”بیر مەڭىزدى ئۇزىم“ جۇڭگۆشا سوتىيالىزمنىڭ بىر ۋلى باستاماسى. ”بیر لەكە، ۴ سوزسز، تاباندى بولۇ — ” ہکى ئۇزىمىدى“ اتقارۇ دىڭ الى شارتى جانە نەڭىزى، ”بىر ئۇزىم“ ”بىر لەكە“ فارايىدى جانە ونان تۇننادىيى، سوندای - اق ”بیر هل“ شىننەد بىرىگەدى. نەڭىزكى زالىچانە ئۇبىرلى زالىچ بويىنىشا شىائىڭاڭ ھەركەشە اكىمىشلىك رايوننى، اومنىن ھەركەشە اكىمىشلىك رايوننى باسقارۇدى، جونگە سالۋۇدى قاتاڭ جۇرگەزپ، مەھمەلەكتىڭ يەللىك ۋۇقۇن، حاۋاپىسىزدىگىن، داڭ ھۇددەسىن تاباندىلىقەن قورعاپ، شىائىڭاڭنىڭ، اومنىنىڭ ۋۇراق واقفتۇر ئەلەنۇن، ورنقىلىعن قورعاپ، ”بىر هل، ہکى ئۇزىم“ نىڭ تومنىڭى شەگىنە سايىس جاربالايىتن ئارقاندای ارەكەتتەرگە استە جول بەرمەۋ، مەھمەلەكتى بولشەكتەيىتن ئارقاندای ارەكەتتەرگە استە جول بەرمەۋ.

تائنانع ئېر تۇناس، جو عاري ئونىمى، بەدەلدى مەمەلە كەت حاۋپىسىز دەد
گى باشىلىق ئۆزىلىسىن كەمەلدەندىرىپ، مەمەلە كەت حاۋپىسىز دىكىنىڭ
راڭ - ئۆزىم جۇيەسىن اقاۋىسىز داندەرۋە. مەمەلە كەت حاۋپىسىز دىكىنىڭ
حالقىق قورغانىس شەبى قۇريلىسىن كۈشىتىپ، جالپى حالتىڭ مەمەلە
كەت حاۋپىسىز دىكى تائىمنىن كۈشىتىپ، مەمەلە كەت تىڭ حاۋپىسىز دىك قاتە.
رېن تۇجرىمىدا، ساقاتانۇ مەن مەڭگەرۇدى سايىكەستىرۇ، ساقاتانۇ جانە
جوپۇ مەھانىزىم ورناتۇ، اقاۋىسىز داندەرۋە. مەمەلە كەت حاۋپىسىز دىكىنى
تونىڭەن قاتەرلەر دەن ساقاتانۇ جانە بۇغان قارسى تۇرۇ قوقاتىن جو عارىبلا-
تىپ، اسا قىراعى بولىپ، جاۋ كۇشتەردىڭ سىنالاپ كرۇ، ئېنىلىرىۋە،
اودارۇ، بولشەكتەۋ قىيمىدارىننان باتىل ساقاتانۇ جانە ولارغا قاتانڭ سوققى
بەرۋە.

ونىشى، ھكولوگيالق ورکەنېيت ئۆزىمى جۇيەسىنە تاباندى
بولىپ جانە ونى كەمەلدەندىرىپ، ادام مەن تاييعاتىڭ جاراسىمىدى،
بىرگە ئومۇر سۇرۇۋىن جەبەۋ
ھكولوگيالق ورکەنېيت قۇريلىسى جۇڭچۇا ولىتىنىڭ تىنبىاي دامۇنىڭ
مەلک جىلىدىق ئۇلى جوباسنا قاتىستى. ئوز جوق، تۇنق سۇ، جاسىل تاۋ -
بىغىلىق وۇستانىمىن امالياتتا اىيگەلەپ، بىغىلىقى ئەنمەدەۋ جانە قورشاغان
ورتاتى قورعاۋ سىندى نەڭزىگى مەمەلە كەت ساياساتنا تاباندى بولىپ، وۇنە-
دەۋدىي الدىمەن ويلاشۇ، قورعاۋدىي الدىمەن ويلاشۇ، تابىيىي قالپىنا كەلتىرۇ-
دى نەڭزى دەۋ بىغىلىقى تاباندى بولىپ، وۇندرىسى دامىغان، تۇرمىسى
رىرعەن، ھكولوگياسى تاماشا ورکەنېتتى داۋۇ جولىمەن باتىل چۈرپ، كو-
رىنكتى جۇڭگۇ قۇرۇ.

(۱) هاک فاتاک دکولو گیالق ورتانی قورعاو ئۆزىمەن اتقاراو. ادام مەن تابىعاتنىڭ جاراسىمىدى، بىرگە ئۇمسى سۈرۈپىنە تاباندى بولپ، تابىعاتقا قۇرمەتتىڭ تۆگە، تابىعاتقا سايىكىسۋىگە، تابىعاتنى قورعاوغا تاباندى بولپ، تو باستان ساقناناتىن، بارسى تىز گىننەلەتن، زيان تولەندىن، جاۋاپىكەر شىلىك قۇزاستر دلاتىن دکولو گیالق ورتانى قورعاو جۇيەسىن اقاۋىسىز داندراو. مەھـ لەكەت جەز كەئىستىنگىن جوبالاۋ جانە پايدالاڭىلۇن ئېرى تۇناس جوسپارلاۋ، سايىكەستىرە، باسقارۇ، مەنگەرۇ ئۆزىمەن ورناتۇدى، اقاۋىسىز داندراو دى جىددەلدەتپ، دکولو گيانى قورعاو قىزىل سىزىمى، ماڭىلىك نەڭزىگى ھەكس اتىزى، قالا، قالاشقىنىڭ اشۇ شەكاراسى سىاقتى كەئىستىكتى باسقارۇ، مەنگەرۇ شەكاراسىن، سونداي - اق ئۇرۇلى تەڭزىز ايدىنىن قورعاو سىزىعن ئېرى تۇناس جوسپارلاپ بىلگىلەپ، تىنانقاتىندرىپ، نەڭزىگى تۇلعاڭىق يوقانتى رايون ئۇنـ زىمەن كەمەلدەندىرە. جاسىل ئۇندىرسى پەن تۇقىنۋىدىڭ زالى - ئۆزىمەن جانە سایاسات باعدارىن كەمەلدەندىرەپ، جاسىل فينانسىتى دامتىپ، بازار باعدارىنىڭ جاسىل تەجىنیكا بويىنىشا جاڭالق اشۇن بىلگەرلەتپ، جاسىل ايناـ لمىدى توھەن كومەرتتىكى دامەزدى ئاغۇرلىم سانالى تۇرددە لىكەرلەتە. لاس زاتتاردى شumarۇغا رۇققسات دەتو ئۆزىمەن وزەك دەتكەن تۇراقتى لاستاۋ قايىنارىن باقلالاۋ، باسقارۇ ئۆزىمى جۇيەسىن ورناتىپ، لاستانۇدان ساقنانۇ، جونگە سالۇڭ وڭىلمەرنىڭ بىرلەسىپ قىىمىلداۋ مەحابىزىمەن جانە قۇرۇلق پەن تەڭزىز ئېرى تۇناس جوسپار لاناتىن دکولو گیالق ورتانى جونگە سالۇ جۇيەسىن كەمەلدەندىرە. اوپل شارواشلىقى، اوپل - قىستاق ورتاسىنىڭ لاستانۇنان ساقنانۇدى جانە جونگە سالۇدى كوشىشىن. دکولو گيالق ورتانى قورعاو زالى جۇيەسىن جانە زالى اتقاراو، ۱۴ دىليما ئۆزىـ من كەمەلدەندىرە.

(۲) بايدىلىقنى جۇغاري ئۆنمدى پايدالاڭىلۇ ئۆزىمەن جاپىي ورنالۇ. جا-

راتلسستق بایلیق و قمعن ُبر تۇناس تۇراقتاندرۇدى جانە ونى ُبىر تۇناس تېركوگە الوى زاڭىھەن جونگە سالۇ، جۇيىتلەندىرىۋە، ولشەمەدەن درۇ، يغۇرما تاسىلااندرۇدى لىكىرملەتىپ، جاراتلسستق بایلیق ھۇلۇك ُوققىھى ئىنچەن ئۇزىمىن ئيانا قاتانىدەن دەرىۋە، يغۇرما تاسىلااندرۇدى لىكىرملەتىپ، جاراتلسستق بایلیق ئەنلىك ئۇزىمىن ئيانا قاتانىدەن رىپ، بایلېتىڭ جالىپى مولشەرن باسقارۇ جانە جان - جاقى ئۇنەمەدۇ ئۇزىمىن اقفارۇ. بایلېتىقى ئۇنەشلىدىكىپن شۇعۇ لاندرۇپ ئينالىمالى پايدالاڭ ئۆپ ساياسات جۇ- يەسىن اقاۋىسز داندرۇ. قوقىر - قوقىستاردى تۇرگە ئىرىپ جانە بایلېتىقى ئينالىدە. رىپ پايدالاڭ ئۇزىمىن جاپىيى اتقارۇ. دەنگىرى ئۇنەكەرسىن جۇرگىزىپ، تازا دا توھەن كومەر تەكتى، حاۋىپىز دە جوغرارى ئۇنەمەدۇ ئەنەرگىيا جۇيىسىن ورناتۇ. تەڭىز - ھۇجىت بایلىقىن اشۇ، قورعاۋ ئۇزىمىن اقاۋىسز داندرۇ. جاراتلسستق بایلېتىقى ئۇر تۇناس تەكسەرۇ، باقلالۇ، باقلالۇ - تەكسەرۇ ئۇزىمىن ورناتۇدى جەددەلدەتىپ، جاراتلسستق بایلېتىقى باقلالۇ، باسقارۇ ئۇزىلىسىن اقاۋىسز داندرۇ.

(3) ھكولوگىياني قورعاۋەن قالپىنا كەلتىرۇ ئۇزىمىن اقاۋىسز داندرۇ.

تاۋ، شۇ، ورمان، اتنى، كول، جايىلمىدى ُبر تۇلۇلاندرىپ قورعاۋ جانە قالپىنا كەلتىرۇدى ُبر تۇناس جوسپارلاب، ورمان، جايىلمىم، وزەن، كول، سازدق، تەڭىز - ھۇجىت سياقتى جاراتلسستق ھكولوگىياني قورعاۋەدى كۇشەيتى. ماڭىزدى ھكولوگىالىق جۇيىنى قورعاۋەدى جانە ماڭىگى پايدالاڭ ئۆپ كۈشىتىپ، مەممەلە كەت باشاشىن نەڭىزگى تۇلۇغا فەتكەن جاراتلسستق قورقى جۇيىسىن ورناتىپ، مەممەلە. كەت باشاشىن قورعاۋ ئۇزىمىن اقاۋىسز داندرۇ. چاڭچىڭ، چاڭچىڭ، ھۇلۇچى سياقتى ئۇلەن داريا، ئۇلەن وزەندەر دىلە ھكولوگىياسىن قورعاۋەدى جانە جۇيىلى جوننگە سالۇدى كۇشەيتى. كەڭ ھكولوگىيەمىدە كەت چەرىن جاسىلدا ئاندرۇ ارەكەتن ورسىتەتىپ، توپراقتىڭ شايلىۋىن جانە شولەيتەن ئۆپ، قۇمايتاتۇرىدى جالپىلق جوننگە سالۇدى كەنەن ئەنلىك ئۆپ، ورگانىزىمەر دىلە ئالان تۇرللىكىن قورعاپ، ھكولوگىالىق حاۋىپىز دىلە قالتقسىن بەكەمەدۇ. مەممەلە كەتلىڭ ماڭىز - دى، ئىرى نىساندارىننان سرت، تەڭىزدى قورشاۋاعا، تىندىرۇغا جاپىيى تىيم

(٤) هکولوگیالق ورتانی قورعاو جاؤاپکهرشلیك عتۇزىمەن قاتايتىش.
هکولوگیالق وركھىنيت قۇربىلىسى نىساندارىن باعالاۋ، تەكسەرۋە ئۇزىمەن
ورناتىپ، ورتانى قورعاو، جاراتلىستىق بايلقىتى باسقاڭ، مەڭھەرۋە، دەنگىكاش.
نى ئۇدەمدەپ، لاس زاتىدارى ازايىش سىاقتى شەكتەۋ سىياتىندىمەن كۈرسەتكىش.
تىك باسقاڭۋەدى كۇشىتىپ، كاسپىپورىندا دىڭ نەڭزىگى تۇلماقلۇ جاؤاپكەر-
شىلىگەن جانە كەمەتنىڭ باقلالۇ، باسقاڭ، جاؤاپكەر شىلىگەن قاتاڭ تىياناقنان.
درەرۋ. باشى كادىلاردىڭ منىدەتنەن بوساردا جاراتلىستىق بايلقى، مال -
مۇلىك بويىنىشا قازىنالق تەكسەرۋەدى ورسىتەت. هکولوگیالق ورتانى قور-
عاو دىڭ جالپىلىق اكمىشلىك زالىق اتقاۋىن ملەگىرلىكىپ، ورتالقىشكەن كولوگ.
يالق ورتانى قورعاوادى باقلالۇ - تەكسەرۋە ئۇزىمەن تىياناقتانىدرەرۋ. هکولوگ-
يالق ورتانى ياقلاۋ - ولشەۋ جانە باعالاۋ عتۇزىمەن اقاۋسىز دانىدرېپ،
هکولوگيالق ورتاعا ساياتىن المۇھەممەتكى يىگىلىك سىياتىندىق ارىز - شاعىم
عتۇزىمەن كەمەلدەندرېپ، هکولوگيالق تولەم جانە هکولوگيالق ورتا-
زىيانى توھەۋ ئۇزىمەن تىياناقتانىدرېپ، هکولوگيالق ورتانى زىيانداۋ جاؤاپ-

ولکن اورؤعا قاتستى مەدھۇ فامىزدانىدىرىۋى مەن قۇتقارۋ - كومەت
تەسۋۇ ئۆزىمۇن اقاۋىسىزدانىدىرۇ. تۈت ساياساتىن ساپالالاندىرىپ، جا-
سانى ساپاسىن جوغرابىلاتۇ. جان سانىنىڭ قارتابىشۇنى بەلسىندە توتە
بەرىپ، وېيدە قاراۋى مەن ئۆمەتتىك ئۆمەق قۇريلىمى ئوزارا سايىكەسەكە
مەدھۇ مەن كۇتىمەلەت وۇشاسترىلىغان قارتاباردى كۇتىمەلەت قىزىمە
ونەۋ جۇيەسىن جەدەل ورناتۇ. نازاردى حالتىڭ دەنە ساپاسىن ارتىشى
غا شۇ عمر لانىدىرىپ، جالپى حالتىق دەنە شىنقىزىۋىن جەبەيتىن تۇزىنى
دەك شارالاردى اقاۋىسىزدانىدىرۇ.

تۈزۈنىشى، بىرگە قۇراتىن، بىرگە جونگە سالاتىن، بىرگە يىگىلىك
نەتن قۇعامدىق جونگە سالۇ تۇرىمە تاباندى بولىپ جانە ونى كەمە
دەندىرىپ، قوعام ورنىقىلىغۇن ساقاۋ، مەملەكت حاۋپىسىز دىك
قورعاۋ

قۇعامدىق جونگە سالۇ - مەملەكتى جونگە سالۇدىڭ ماڭىزد
جاعى. ئۆسۈز جوق، قۇعامدىق جونگە سالۇدى كوشىدىپ جانە ودان ج-
ڭالق اشىپ، پارتىكوم باشىلىق ھەتنىن، وۇكمەت جاۋاپتى بولاتىن، د
موكرايانىلىق كەڭىسىتن، قوعام سايىكەسىتن، جۇرت ات سالساپاسىر
زاڭىمن جونگە سالۇ جاعىنان قاماتماسىز ھەتلەتن، عىلىم - تەھىيىكا جامائىك
نان قولدايتىن قۇعامدىق جونگە سالۇ جۇيەسىن كەمەلدەندىرۇ، بارلى
ادام جاۋاپتى بولاتىن، بارلىق ادام جاۋاپكەر شىلىگىن ادا ھەتن، بارلى
ادام يىگىلىكتەندىن قۇعامدىق جونگە سالۇ ورتاق تۈلماسىن قۇرىپ، ح-
لقتىڭ تىنىش ئۇمر، شات - شادىمان تىرىشلىك كەشۈنە، قوغامىنى
تىنىش، ئىتارقىتى بولۇنما شىنابى كەپلىدىك ھۆت، اناعۇرلم جوغارى دە
گىددىهەكى تىنىش جۇڭىڭو قورۇ.

(1) جاماً جاعديداعی حالق شستنده‌گی قایشلقتاری دوپرس یه دهندرو. جاماً داوهرد یه دهندرو "فیچیقاً تاجیریه‌سی" نه تاباندی بولس جانه ونی دامستپ، بوقارانه ارمز - قالاپتارین عبیلدبرو، هودده‌لردن سایکه‌ستره، وُفق - مُددده‌لردن قاماتاما‌سز داندربو ارنسن برکلیسستره‌ندندریپ جانه ارناعاً تُوزرسن ارنس - ارمان تُوزرسن که‌مه‌لدنه‌ندندریپ، حلقتنق جاراسترودلک، اکمیشل‌لار جاراسترودلک، ۱۴دیلیالق جاراسترودلک بره‌لرسپ قیملداو قزمه‌هت جویی سن که‌مه‌لدنه‌ندندریپ، قوامدق پیجیکالق قزمه‌هت وته‌و جویه‌سن جا داده‌رسقا کیلیکو مه‌حانیز من اقا‌وسز داندربو، قوامدق قایشلقتار هه داؤ - شارلاردان کوب نه‌گزدی ساقنانو، ته‌کس‌هه‌ریپ عیبر جاقنی هتو، جو امیدیاپ مه‌حانیز من که‌مه‌لدنه‌ندندریپ، قایشلقتاری نه‌گزگی ساندا جوییو قو لشتو.

(2) قواعم اماندیعن ساقنانو - تزگنده‌و جویه‌سن که‌مه‌لدنه‌ندندریپ. ۱ ناؤلی کوشتهر مهن بوقارانی و شتاستررُوعا، جابلا ساقنانو مدن جو‌ملسل و گاؤعا تاباندی بولسپ، قواعم اماندیعننک ستره‌ولدانو، زائمن جون سالیو، ماماندانو، زرده‌للنه‌نو ده‌گگهین جو عواریلاتپ، ماسه‌له‌لردن بیرل سپ جونگه سالو، قزمه‌هتته بره‌لرسپ قیملداو، تنسنستنتقی بره‌لرسپ قو قزمه‌هت مه‌حانیز من قالپتاستریپ، ۱۴ار تُوزرلی حاویپ - قانه‌ردی توپسالادا الدين الا مالمه‌ت به‌زو، الدين الـ قابله‌تنن جو عواریلاتپ، قواعم اماندیعن ساقنانو - تزگنده‌و دلک تُولاللعلعن، سایکه‌ستلگن، دالمه - دالدیگ کوشیتو که‌رهک.

(3) الدوهم‌تک حاویپسز دلک تُوزرسن - مه‌حانیز من اقا‌وسز دندرو. ۲وندرس حاویپسز دنکی جاؤ‌اپکه‌رشلگی مهن باسقارو تُوزرسن

کەمەلەندىندرىپ جانە ونى تىياناقتاندىرىپ، الەۋەھەتنىك حاۋپىسز دىكىتەگە كۆمەسىكى قاتەرلەردى ئېرى - بىر لەپ تەكسەرە جانە حاۋپىسز دىك بويىد شا الدن ئۇ - تىز گىنده جۇيىدىسن ورناتۇش. ئېرى تۇناس قولباسلىشلىق دەتهقىن، ماماندىق پەن وۇنەمىلىك تەڭ قاماتلىغان، اڭىس قايىتارۇنى تەھ جۈغىرىمىز ئەپتەن توھەن بىر لەپ قىمىلدایتىن شۇ عمل جاعدىيغا تونە بەرۋۇدى باسقاۋۇ ئۇزلىسىن ورناتىپ، مەھمەلەكتەنىڭ شۇ عمل جاعدا بەرۋۇدى باسقاۋۇ قابىلەتى جۇيىدىسى قۇرۇلىسىن ساپالالاندىرىمىز اپاتقان ساقاتقان، اپات زىيانىن ازىيتن، اپاتقان قۇنقارۇ قابىلەتن جو عار لاتقىن. ازىق - تۆلك، ئادارى - دارماھك حاۋپىسز دىكىن باقلالۇ - باسقاۋۇ ئۇزلىمن كۈشىتىپ جانە ونى جاقسارلىپ، حالقىنىڭ دەنە سالاماتتىنى مەن ۋەر حاۋپىسز دىكىن قاماتماسىز داندىرىم.

(4) نەڭزىگى ساتى قو عامدىق جونىڭە سالۇ جاتاڭ جۇلگەسىن قۇرۇ بۇ قارانىڭ نەڭزىگى ساتى قو عامدىق جونىڭە سالۇدۇ تۇزىمەندىرىۋ فاتىسو ارناسىن كەمەلەندىرە. پارتىا وۇمىنىڭ باشىلىعىندىاعى ۋزىن ئۇزى جونىڭە سالۇ، زاڭىمەن جونىڭە سالۇ، هورالىمەن جونىڭە سالۇ ۋۇزا وۇشاتىرىلىغان قالا، اۆول نەڭزىگى ساتى قو عامدىق جونىڭە سالۇ جۇيى سن اقاؤسىز داندىرىپ، الەۋەھەتنىك اوھماقلىڭ باسقاۋۇ جانە قىزمەت و تەھ ماھىزىمىن اقاؤسىز داندىرىپ، تور كۈزىدەندىرىپ باسقاۋۇدى جانە قىزمەت و تەۋەدى طىكىرىلەتىپ، بۇقارالق توب وۇيمدار دىلە، قو عامدىق دىلە، ساۋا دۇشىنىڭ ئۆزىن تەجىھۇ يقۋاتىن ساۋاللەندىرىپ، وۇكە مەتتىنەن جونىڭە سالۇ ئۆزىن تەجىھۇ يقۋاتىن ساۋاللەندىرىپ، تۇر عنىدار دىلە ئۆزىن جونىڭە سالۇنىنىڭ وۇنامىدى يقپالداستىعن جۇزەگە اسىرىپ، نەڭزىگى ساتى ئىنلىق جونىڭە سالۇ نەڭزىن بەكمەدە. قالا كولەمنىدەگى قۇرۇ عامدىق جونىڭە سالۇدۇ و سىز اماندا دىرۋۇدى حەددەن بىلگەرلىمەت. قو عامدىق دىلە، ساۋا دۇشىنىڭ ئۆزىن تەجىھۇ يقۋاتىن ساۋاللەندىرىپ، وۇكە مەتتىنەن جونىڭە سالۇ نەڭزىن بەكمەدە. قالا كولەمنىدەگى قۇرۇ

دەقچى جۈھە ساۋ مەن قىرمەت وەمۇدىت ئوپىس مەتىرى سىنىڭ
تىرۇدى تىلگەرلىكىتىپ، اناعۇرلىم كۆپ بايلىقنى نەگىزگى ساتىعا جەتكى
زىپ، دالىمە - ئادال، مۇقىيات قىزىمەت و تەۋەدى اناعۇرلىم ويدىاعىدا
فۇسٹۇ. وقباسىنىڭ، وتباسى تارىيەسىنىڭ، وتباسى سالتنىڭ نەگىزگى سى
تىنىڭ قوعامدىق جونىڭ سالۇنىنداعى ماڭىزدى رولۇنما ئان بەرۋە. شەكە
ءۇڭرىدى جوننەڭ سالۇدى كۆشەيتىپ، شەكارانى گۈلدەندىرىپ، حالقىن
اۋقاتانىدىرىۋەدى تىلگەرلىكتۇ.

(5) مەملەكەت حاۋپىسزدىگى جۈيەسىن كەمەلەندىرىۋ. جالىي توْ
عالق مەملەكەت حاۋپىسزدىگى كۆزقاراسىنا تابانىدى بولىپ، دامۇ مە
حاۋپىسزدىكتى ئېرى تۇتاس جوسپارلاپ، حالقىنىڭ حاۋپىسزدىكتىنىڭ
ساياسي حاۋپىسزدىكتىڭ، مەملەكەت ھۇددەسىنىڭ بارىنەن فۇستەم تۇرۇۋ
نىڭ ورگانىكالى بىرلىكىنە تابانىدى بولۇ. حالقىنىڭ حاۋپىسزدىگىن بام
ماقسات، ساياسي حاۋپىسزدىكتى ئۇبىرلى نەگىز، كەنۇميكالق حاۋپى
سىزدىكتى نەگىز، اسکەري يىستەر، علم - تەخنىكا، مادەنىيەت، قوعامدى
حاۋپىسزدىكتى كەپىلدىك ھىتىپ، مەملەكەت حاۋپىسزدىگى جۈيەسى
أۋاشىق ئەپتەن ئەپتەن ئەپتەن ئەپتەن ئەپتەن ئەپتەن ئەپتەن

مسغا ده هن سورا ملسن فاتح عاصي اندرون
حالقىڭ برس - قۇتن ارتىرىۋ، ادامداردىڭ جان - جاقىنى دا
جەبەۋ - پارىمازدىڭ پارىيانى جالىپ ئۇشىن قۇرۇنىڭ، بىلىكتى حى
ئۇشىن جۈرگۈزۈنىڭ ماندىك تالابى. ئوز جوق، وقو جاسىنا دېينىڭى نى
يەدەن، ئېلىم اللۇدان، ھېبىكاقىدان، مەدەلۇدەن، قارتىار كۆتىمەلۇدۇ
تۇرۇن ئۇيدەن، زارۇلەردى كومەكتەن يىگىلىكتەندىرۇ سياقتى جاقاتار
مەھمەلەكتىلىق نەگزىڭى ئەۋەمەتىك قىزمەت و تەۋ ئۇزىمى جۇيىسىن اقاۋ
داندىرىپ، بار كوشىن سالۇ، شاماسىنا قاراي سىتتۇ، جالپىغا ئىيمىدى، نە
دەك، لەڭ توھمنىڭ شەكتەن تۇسرمەيتىن حالق تۇرمىسى قۇرۇلىسىن
شەيتىڭە باسا ئمان بەرىپ، بۇقارانىڭ نەگزىڭى تۇرمىسىن قاماتاماىز
الەۋەمەتىك قىزمەت و تەۋەمەن قاماۋا تاسلىنىدە جاڭالق اشىپ، قوعامام
كۇشتىرىدى ئەۋەمەتىك يىگىلىك سىتەرنىن جۈرگۈزۈڭە شايستىندا

قولداو کورسه‌تیپ، حالق بۇقاراسىنىڭ كۆپ ساتلى، ئالقان ئۇزۇرى مى
نىسىن قاناعاتىندىرىپ، رەھفۈرمانىڭ، داھۇدىنىڭ جەتسىكتەرنىن جى
حالقىنى اناعۇرلۇم كۆپ، اناعۇرلۇم ئادىل يېگىلىكتەندىرە.

(1) اناعۇرلۇم تولوق، اناعۇرلۇم جووعارى ساپالى جۇمىستانىدۇ
ئىتمىدى جىبەۋ مەھانىزىن اقاۋا سىز داندىرە. جۇمىستانىدۇغا تابا
بۇلو — حالق تۇر مىسىنىڭ نەڭىزى، جۇمىستانىدۇ دىنىڭىنى ور
قويوش ساياساتىن اتقارىپ، اناعۇرلۇم كۆپ جۇممسى ورنىن جاراۋى. الەۋ
تىك جۇمىستانتۇغا قىزمەت وتەۋ جانە ئۇھىرلىق كاسپىتىك شەبەرل
باۋلۇ ئۇزۇمىن اقاۋا سىز داندىرېپ، ئۇيىندى قاۋىدىنىڭ جۇمىستان
قولداو جۇيدىسىن كەھەلدەندىرە. شارۋاشلىق قۇرۇڭ ارقىلى جۇمىستانى
جىبەۋەگە جەتەكشىلىك مەتى، كۆپ ارنامان يىكەمدى جۇمىستانىدۇ
خانىزى مىن ورناتىپ، جۇمىستانىۋ قىين بولغاندارعا توھىنگى شەكتەن

سرمهدي کوهندگو - سويه کوهندگو - جومسندگانی فاپيرودان به ساقنانچ چانه وني توزه تپ، اديل جومسانث دلک تو زيمدك ورتا جارانتو. هگبهك قاتناسين سايکهستره مهجانيز من اقاوسز داندرپ، راسمدی هگبهك قاتناسين ورناتپ، قالك هگبهك شلدربلک ابره هگبهك پنهان شو عملدانوين، جان - جاقتنى دامون جهدو.

(2) جالپي حالتلک ۇمر بوبى ۇيرەتۈنە قىزمهت وتهىتن و اعارتنج جۇيەسىن ورناتپ. پاريانىڭ وقو - اعارتنج باعىتن جايپىي دايد لمەندىرپ، وقو - اعارتنج الدىمەن دامتۇغا تاباندى بولپ، نازا خالق رازى بولاتن وقو - اعارضى دى ويادىداي جۇرگىزۈگە شوعمىز دەرىپ، وندەگە كورسەتىپ ادام تارىيەلەو ئۇزىلىس - مهجانيز من كە دەندىرپ، وقو - اعارضى سالاسىنداعى جان - جاقتنى رەفورمانى تەرە تىپ، وُستازىدق ئۇرالا، وُستازىدق سىتيل قۇريلىسىن كۇشىن احلاق، اقل - وي، دەنە، هستەتىكا، هگبهك جاقتارىنان جان - ج جەتلىگەن سوتىسالىز منىڭ قۇريلىسىلارى مەن ئىزباسىلارىن تارىيە قالا مەن اوپىلدىك مندەتتى وقو - اعارضىنىڭ ئېرى تۇلualانا دامۇن ئەرىلەتىپ، وقو جاسىنا دەينىگى تارىيەنى، درەكشە تارىيەنى جانه تو ورتا ساتسىنداعى تارىيەنى جالپلاستىرۇدى قاماتامايسز داندرپ مەجانىز من اقاوسز داندرپ، كاسپىتك تەھينىكالق وقو - اعارضى دى، جوع وقو - اعارضى دى، فەركىسىز تارىيەنى ئېرى تۇتاس سايکەستره دامتۇ جانىز من كەمەلەندىرپ. حالق باسقارۇنداعى وقو - اعارضى دى، سا سىپ مەكتەپ اشۇ دى قولداۋ چانه ارنانعا ئۇسۇرۇ. قالا مەن اوپىلىدى تىغان وتباسى تارىيەسىنە جەتكەكشىلك ھتو، قىزمهت وتهۇ جۇيىد ورناتپ. يىتلەرنەتە ئېلىم بەرۋە مەن جاساندى زەردەنلىك بامسىد ساڭلەلەندىرىپ، وقىشە چانه فۇ دەنە تاسىلىنده حاجالىلة اشىء، ئام

ادامها باعنتالاعان، ازبر اداماها ويله سهتن، اناعور لم اشق، يكه
وقو - اعارتو جويه سن جدهل دامتپ، ويره نوگه قول تقى قو عام قور
(3) جالي حالتى قامتعان قو عامدىق قاماتا ماسز داندرؤ جويه
كه ملدنه ندبرؤ . قامسز داندرؤ عا الوعا تيستلدرن مومكىنىكتىڭ با
شا قامسز داندرؤ پينسييىنه تاباندى بولىپ، قالا مهن اوپلىدى
تۇناس جوسپار لاعان، باباندى بولغان نەگىز دىك زەينىتكەرلىك قام
داندرؤ تۈزىمەن، نەگىز دىك مەددە قامسز داندرؤ تۈزىمەن اقاۋۇ
داندرؤ پ، قاماتا ماسز داندرؤ دەگەيىن نىق قادامەن جو عارىلالاتو.
گىز دىك زەينىتكەرلىك قامسز داندرؤ ئۇ كىل هل بويىشىغا ئېرى تۇ
جوسپار للا ئۆزۈمىن جەدەل ورناتۇ . قو عامدىق قامسز داندرؤ دى
شرپ جالاعا، باسقا جەردە مەددەلە ئەسپىن جابۇ ئۆزۈمىن جەدەل
ناقانىدرىپ، قو عامدىق قامسز داندرؤ قورىن باسقراۋىدى ارناعا تۇ
رپ، ساۋدا قامسز داندرؤ ئىن دامتۇ . قو عامدىق قۇققارۇ - كومەكتە
قو عامدىق يېلىك، قايىر - ساحابات دىستەرى، قامقۇلىق جاساپ و
لا سىرپ سياقتى تۈزىمەردى ئېرى تۇناس كەمەلدە ندبرؤ . قوسىننان
گىنگەن اسکەريلەر قىزىمەتى جويه سن جانە قاماتا ماسز داندرؤ تۈزۈ
اقاۋۇسىز داندرؤ . ھر - ايەل تەڭدىگىن، ايەل دەردىڭ جان - جاقتى داد
جەبدەيتىن تۈزىمەدەن مەجانىزىمەك تاباندى بولۇ جانە ونى كەمەلدەندى
اوپل - قىستاقتا ويدە قالغان بالا لار مەن ايەلەرگە، قارتارعا قامقۇ
جاساۋ، قىزىمەت وقهۇ جويه سن كەمەلدە ندبرىپ، هۇگە دەكتەرگە كودىلى
تەدسى، سۇيە مەدەنە ئۆزۈمىن اقاۋۇسىز داندرؤ . كەدەيلىكتەن ارلىق
قامال اللۇ شايقاسىنىڭ جەڭىسىنە باتىل قول جەتكىزىپ، كەدەيلى
ارلىق دان قامال اللۇ جەتسىتكەرلىن بە كەمەدپ، سالسىتەرمالى كەدەدپ
تى شەشۈدىك باباندى وزاق ئۆنمدى مەجانىزىمەن ورناتۇ . كوب تا
قامادايىن، كوب ارناخەن قاماتا ماسز داندرائىن، جالا اللۇ مەن ساتىپ

فقار جور هر نهضتین دور عنین وی تورینم جدهل و ریانو .
۴) حالتلک سلاماتنق ده گهگین جوعاریلاتشن توزیمدک ق
ماسز داندرؤدی کوشیدتو . تؤناس عومر کهزه گنه ، سلاماتنق ج
بارستنا نازار او داروغا تاباندی بولپ ، حالتق سلاماتنق سیاستن
مهله دندربیب ، قاللک حالتق بوقاراسن ئادیل ، قول جهتمدی ، جوؤی
ولا سپالی سلاماتنق قزمدت و تهؤننهن یگلىكتەندرئو . مهدھو ، ئدار
دارمهک ، دەنساۋلۇق ساقتاۋ ئۇزىلىسى رەفور ماسن تەرە گەتپ ، نە
دىك مەدھو ، دەنساۋلۇق ساقتاۋ ئۇزىمین اقاۋىسز داندرېب ، الەمۇھە
دەنساۋلۇق ساقتاۋ قزمدت و تهؤننىڭ ، مەدھو قزمدت و تهؤننىڭ ، نە
قاماتا ماسز داندرە ئەننىڭ ، ئدارى - دارمه كەن قامداۋ قاماتا ماسز داندرى
نىڭ ده گهگین جوغاریلاتۇ . وسى زامانىع شىياخانا باسقاۋ ئۇزىمى
فور ماسن جىدەلدەتى . نە گىزگى ساقتنى ئۈيىن ، الدن الۋىدى نە
هتۆگ ، الدن الۋە مەن مەدھۇدى و شاستىرسۇغا ، جو گۈوشاشىپاگە
پەن باقىسىشا شىياگەرلىككە بىرەدەي ئمان بىرۇڭە تاباندى بولۇت . الۋۇچ
تىك دەنساۋلۇق ساقتاۋ ، اۋرۇدىڭ الدن الۋە جانە اوپر جۇقپالى اۋرۇ
۱- اقتائىش انتىزىگەن شەركۇ شەركەن ئەلتىپ

(باسي 6 - به تند

سەگزىنىشى، ق
تۇناس جو سپارلاع